

Reykjavík, 24. september 2018

Fjármála- og efnahagsráðuneytið
Arnarhvali
101 Reykjavík

Efni: Þjóðarsjóður, áform um lagasetning – samráðsgátt mál S-131/2018

„Fjármála- og efnahagsráðuneytið áformar að leggja fram frumvarp til laga um að komið verði á fót varúðarsjóði til að mæta hugsanlegum fátíðum efnahagslegum skakkaföllum s.s. vegna vistkerfisbrests eða náttúruhamfara. Framlög ríkissjóðs til sjóðsins verði jafnhá *nýjum tekjum frá orkuvinnslufyrirtækjum* í eigu ríkisins sem horfur eru á að falli til á komandi árum.“ Svo er áformum um að koma á fót þjóðarsjóði Íslands lýst í kynningu á heimasíðu Samráðsgáttarinnar.

Á þessu stigi málsins virðist tilefni málsins einkum liggja í væntum arðgreiðslum frá Landsvirkjun er gefi færi á að hleypha málinu af stokkunum. Hins vegar kemur einnig fram að möguleg „auðlinda-afnotagjöld“ verði í framtíðinni einnig grunnur að tekjum þjóðarsjóðsins og þá væntanlega jafnt af orkuauðlindinni sem öðrum.

Af þessu tilefni vill Samorka áréttta þau varnaðarorð sem fram koma í umsögn samtakanna frá 2. október 2017 um drög að frumvarpi til laga um skattlagningu auðlindarentu vegna raforkuvinnslu og drög að regluverð um meðferð og nýtingu þjóðlenda (sjá meðfylgjandi). Verða þessi mál ekki slitin úr samhengi enda má ætla að fyrirhuguð lög um stofnun þjóðarsjóðs muni hafa tilvísun til þeirra lagaákvæða sem marka eiga tekjustofna hans í framtíðinni, þ.e. um auðlindarentu og/eða auðlindagjöld.

Með tilvísun til framangreindrar umsagnar okkar viljum við sérstaklega áréttta að nýjir skattar og ný gjöld af hálfu ríkisvaldsins auka ekki tekjur fyrirtækjanna og því mikilvægt að varlega sé lagt af stað í þessum efnum. Má áréttta það með eftirfarandi tilvitnun í framangreinda umsögn okkar.

„Sé litið til skýrslu starfshóps um nýtingu náttúruauðlinda á opinberu forræði við raforku- framleiðslu er ljóst að fjölmörg álita efni rísa þegar kemur að mati á leiðum að þeim markmiðum

sem að er stefnt. Sama má sjá af umfjöllun fjölmargra annarra um málið. Þannig þarf að hafa í huga heildarumhverfi skattlagningar og þar með nýlegar breytingar í þeim efnum sem og hugmyndir sem fela í sér enn frekar skattheimtu. Hér er þá vísað til þess að tryggja þarf að samspil skattheimtu og innheimtu auðlindagjalda sé eðlilegt og hafi ekki neikvæð áhrif á samkeppnisstöðu Íslands og íslenskra raforkuframleiðenda. Mikilvægt er því að hafa í huga að viðurkennt er að skilaleiðir arðs af orkuauðlindinni geti verið margar.“

Er hér m.a. vísað til hugmynda sveitarfélaga um endurskoðun á andlagi og stofni fasteignaskatta svo dæmi séu nefnd.

Um leið og SAMORKA þakkar þetta tækifæri til þess að koma að umsögn um málið, viljum við áréttta að fá að gera það áfram í ferli málsins innan stjórnarsýslunar og fyrir Alþingi.

Að öðru leyti vísar SAMORKA til umsagna einstakra aðildarfyrirtækja.

Virðingarfyllst,

f.h. Samorku

Baldur Dýrfjörð lögfræðingur